

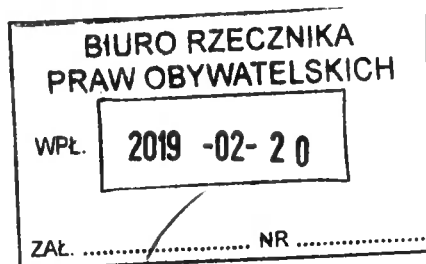
RPW/11048/2019 P
Data:2019-02-20

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 18 lutego 2019 r.

Elżbieta Rafalska

BON.VII.071.1.2019.EG

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 21 stycznia br. sygn. III.7065.9.2019.JA w sprawie odejścia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej od planów stworzenia sieci specjalistycznych placówek dziennej opieki dla dorosłych osób z autyzmem oraz osób dorosłych z niepełnosprawnością sprzężoną i intelektualną uprzejmie informuję co następuje.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega konieczność poprawy sytuacji osób ze spektrum autyzmu, dlatego też wprowadziło już stosowne zmiany w zakresie obowiązującego prawa oraz przygotowuje kolejne. Priorytetem tych zmian jest kierowanie się zasadą dostosowania oferty wsparcia do potrzeb konkretnych osób, w tym osób z autyzmem, których potrzeby różnią się ze względu na charakter potrzeb i rodzaj wymaganej pomocy. Zmiany te objęły różne formy wsparcia: świadczonego w ośrodku wsparcia (środowiskowym domu samopomocy) jak i w mieszkaniu chronionym dla osób wymagających wsparcia całodobowego.

W nowelizacji z dnia 18 grudnia 2018 r. rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy określony został minimalny standard dla domów, w których przebywają osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego określono w wymiarze nie mniejszym niż 1 etat na 3 uczestników (czyli możliwy jest także wskaźnik 1 etat na 1 uczestnika). Do katalogu usług realizowanych przez te domy wprowadzono niezbędną

nad uczestnikami z tego typu zaburzeniami oraz trening umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej. Wprowadzono także obowiązek prowadzenia pokoju wyciszeń w odrębnym pomieszczeniu w domach, w których jest więcej niż 3 uczestników z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Wprowadzone rozwiązania w opinii tutejszego resortu podwyższą jakość świadczonych usług, przez co pozytywnie wpłyną na funkcjonowanie osób z autyzmem oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi w istniejących już ośrodkach wsparcia.

Pragnę zwrócić uwagę na fakt, że w roku 2018 w środowiskowych domach samopomocy przebywało ponad 5 tysięcy uczestników przejawiających zaburzenia ze spektrum autyzmu oraz osób z niepełnosprawnością sprzężoną. Wydaje się więc, że teza iż osoby te z powodu specyficznego charakteru swoich dysfunkcji nie są do środowiskowych domów samopomocy przyjmowane oraz, że środowiskowe domy samopomocy nie są odpowiednim miejscem dla tych osób i nie zapewniają im możliwości do prawidłowego funkcjonowania nie jest do końca uzasadniona.

Ponadto, wychodząc naprzeciw potrzebom osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz postulatom ich opiekunów, tutejszy resort pracuje również nad nowelizacją rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, zakładającą wprowadzenie oddzielnego typu środowiskowych domów samopomocy - D dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Dodatkowo warto zauważyć, że w ramach rozwoju sieci oparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi podejmowane są także inne działania dotyczące pomocy tej grupie osób niepełnosprawnych. Przykładem jest rozwój mieszkań chronionych, związany z realizacją Programu „Za Życiem”, który zakłada tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z powodu zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej, całościowych zaburzeń rozwojowych lub epilepsji oraz osób niewidomych. Wprowadza on także (zmianą do ustawy o pomocy społecznej) podział mieszkań chronionych na mieszkania chronione treningowe i mieszkania chronione wspierane. W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samodzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia. Natomiast w mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych

w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

W ramach celu 4.7 Programu „Tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych” zaplanowano budowę lub adaptację lokali na mieszkania chronione dla osób niepełnosprawnych ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z powodu choroby psychicznej, upośledzenia umysłowego, całościowych zaburzeń rozwojowych lub epilepsji oraz dla osób niewidomych. W latach 2017-2021 na mieszkania chronione zaplanowano w budżecie państwa łącznie 108 mln zł, w tym 12 mln w 2017 roku i po 24 mln zł od roku 2018. W roku 2017 samorzady otrzymały środki finansowe z budżetu państwa w kwocie 5 040 859 zł na utworzenie 130 nowych mieszkań chronionych dla 449 osób, w roku 2018 w kwocie 10 068 250 zł na powstanie 102 mieszkań chronionych dla 352 osób. Zapotrzebowania samorządów na rok 2019 obecnie są weryfikowane w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Odpowiadając na pytanie o projektowane zmiany dotyczące osób ze spektrum autyzmu informuję, że obecnie w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad Programem pn. Centra Opiekuńczo-Mieszkalne, który zapewni kompleksowe zabezpieczenie potrzeb dorosłych osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. Wstępna wersja projektu została omówiona na spotkaniu Kierownictwa Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej ze środowiskiem osób zainteresowanych, które odbyło się w styczniu br.

Ponadto informuję, iż ww. Program znalazł się w ogłoszonym w dniu 31 stycznia br. rocznym planie działania na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych, zwany „planem wsparcia” na 2019 rok, o którym mowa w art. 11 w związku z art. 34 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2192). Natomiast nadrzędnym celem Programu Centra Opiekuńczo-Mieszkalne jest wsparcie dorosłych osób niepełnosprawnych ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi poprzez umożliwienie im korzystania z systemu środowiskowego wsparcia i zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Z pozdrowieniami
M I N I S T E R
Elżbieta Rafalska
Elżbieta Rafalska

BON.VII.071.1.2019.EG

**BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

WPL. **2019 -02- 20**

ZAL. NR

**OPLATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE**
Umowa z Poczta Polska S.A. ID nr 402354/W

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

AL.SOLIDARNOŚCI 77
00-090 WARSZAWA

321905-141285-21-R